YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

18 päivänä lokakuuta 2007 *

Asiassa C-173/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Commissione tributaria regionale di Genova (Italia) on esittänyt 13.2.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.4.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Agrover Srl

vastaan

Agenzia Dogane Circoscrizione Doganale di Genova,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit J. Klučka, A. Ó Caoimh, P. Lindh (esittelevä tuomari) ja A. Arabadjiev,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: V. Trstenjak,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.2.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Agrover srl, edustajanaan avvocato G. Leone,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, jota avustaa avvocato dello Stato G. Albenzio,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään J. Hottiaux ja D. Recchia,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.6.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL L 311, s. 17; jäljempänä yhteisön tullikoodeksi), 216 ja 220 artiklan tulkintaa.

2 Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty kansallisessa oikeudenkäynnissä, jossa Agrover Srl (jäljempänä Agrover) on vaatinut Agenzia Dogane Circoscrizione Doganale di Genovan (Genovan tulliviranomainen) tekemän tullauspäätöksen kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Yhdeltä puolen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä toiselta puolen Unkarin tasavallan välisestä assosioinnista tehty Eurooppa-sopimus, joka allekirjoitettiin Brysselissä 16.12.1991, hyväksyttiin Euroopan yhteisöjen puolesta 13.12.1993 tehdyllä neuvoston ja komission päätöksellä 93/742/Euratom, EHTY, EY (EYVL L 347, s. 1). Tämän sopimuksen pöytäkirjassa N:o 4, joka koskee käsitteen "alkuperätuotteet" määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä, sellaisena kuin kyseinen pöytäkirja on muutettuna Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Unkarin tasavallan välisen assosiointineuvoston 28.12.1996 tekemällä päätöksellä N:o 3/96 (EYVL 1997, L 92, s. 1; jäljempänä pöytäkirja N:o 4), olevassa 15 artiklassa "Tullinpalautuksen tai tullihelpotuksen kieltäminen" on seuraavat säännökset:

"1. a) Ei-alkuperäaineksille, joita on käytetty sellaisten tuotteiden valmistuksessa, jotka ovat yhteisön, Unkarin tai jonkin muun 4 artiklassa tarkoitetun maan alkuperätuotteita ja joille on annettu tai laadittu alkuperäselvitys V osaston määräysten mukaisesti, ei myönnetä yhteisössä tai Unkarissa tullinpalautusta tai tullihelpotusta missään muodossa.

– –

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua kieltoa sovelletaan kaikkiin tullien tai vaikutukseltaan niitä vastaavien maksujen osittaista tai täydellistä palauttamista tai peruuttamista tai niistä vapauttamista koskeviin järjestelyihin, joita yhteisö tai Unkari soveltaa valmistuksessa käytettyihin aineksiin ja edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin, nimenomaisen tai tosiasiallisen tällaisen palauttamisen, peruuttamisen tai vapauttamisen osalta siinä tapauksessa, että näistä aineksista valmistetut tuotteet viedään maasta, mutta ei siinä tapauksessa, että ne on tarkoitettu kotimaiseen käyttöön siellä.

3. Alkuperäselvityksessä tarkoitettujen tuotteiden viejän on oltava valmis milloin tahansa tulliviranomaisten pyynnöstä esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan, että tuotteiden valmistuksessa käytetyistä ei-alkuperäaineksista ei ole saatu tullinpalautusta ja että kaikki tällaisiin aineksiin sovellettavat tullit tai vaikutukseltaan niitä vastaavat maksut on tosiasiallisesti maksettu.

_ _"

4 Tullikoodeksin 114 artiklan 1 kohdassa säädetään muun muassa, että yhteisön tullialueelta jalostettuina tuotteina jälleenvietäviksi tarkoitettuja muita kuin yhteisötavaroita voidaan käyttää sisäisessä jalostusmenettelyssä yhteisön tullialueella yhden tai useamman jalostustoiminnon kohdistamiseksi niihin, jolloin näihin ei sovelleta tuontitulleja eikä kauppapoliittisia toimenpiteitä. Tätä sisäisen jalostusmenettelyn muotoa kutsutaan suspensiojärjestelmäksi (tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdan a alakohta). Tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdan c ja d alakohdan mukaan jalostettuja ovat kaikki jalostustoimintojen, kuten tavaroiden käsittelyn tai valmistuksen, tuloksena saadut tuotteet.

5 Tullikoodeksin 115 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan jalostettuja tuotteita voidaan valmistaa vastaavista tavaroista, joiden on 114 artiklan 2 kohdan e alakohdassa määritelty tarkoittavan yhteisötavaroita, joita käytetään "tuontitavaroiden sijasta jalostettujen tuotteiden valmistuksessa", edellyttäen, että nämä tavarat vastaavat teknisiltä ja kaupallisilta ominaisuuksiltaan tuontitavaroita. Kyseessä on niin kutsuttu vastaavilla tavaroilla korvaaminen. Tullikoodeksin 115 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään lisäksi, että vastaavista tavaroista valmistetut jalostetut tuotteet voidaan viedä yhteisöstä ennen kolmannesta maasta peräisin olevan tavaran maahantuontia (nk. ennakkovientijärjestelmä tai EX/IM-järjestelmä).

6 Tullikoodeksin 115 artiklan 3 kohdan mukaan vastaavilla tavaroilla korvaaminen merkitsee tullioikeudellisen tilanteen muuttumista: "tuontitavaroita pidetään tullitarkoituksissa vastaavina tavaroina ja vastaavia tavaroita tuontitavaroina".

7 Tullikoodeksin 216 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jos yhteisön ja eräiden kolmansien maiden välisissä sopimuksissa määrätään, että näissä sopimuksissa tarkoitettua yhteisöalkuperää oleville tavaroille on tuotaessa niitä näihin kolmansiin maihin myönnettävä tullietuuskohtelu, jos tavaroiden ollessa sisäisessä jalostusmenettelyssä tuotettuja niihin sisältyvistä muista kuin yhteisötavaroista on kannettava asianmukaiset tuontitullit, tullietuuskohtelun saamiseksi kolmansissa maissa tarvittavien asiakirjojen vahvistaminen aiheuttaa tuontitullivelan syntymisen.

2. Tullivelan syntymisen ajankohtana pidetään sitä ajankohtaa, jona tulliviranomaiset vastaanottavat kyseisiä tavaroita koskevan vienti-ilmoituksen.

3. Velallisena on tavaranhaltija. Välillisessä edustuksessa velallisena on myös henkilö, jonka puolesta ilmoitus tehdään.

4. Tätä tullivelkaa vastaava tuontitullien määrä on määritettävä samoin edellytyksin kuin jos kyseessä olisi tullivelka, joka syntyy samana päivänä tapahtuvasta sellaisen ilmoituksen vastaanottamisesta, joka tehdään kyseisten tavaroiden luovutuksesta vapaaseen liikkeeseen sisäisen jalostusmenettelyn päättämiseksi."

8 Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Lukuun ottamatta 217 artiklan 1 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja tapauksia tileihin kirjaaminen ei tapahdu jälkikäteen, jos:

– –

b) lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita;

– –"

Oikeudenkäynti pääasiassa ja ennakkoratkaisukysymykset

9 Agrover on Italiaan sijoittautunut yhtiö, jolla on lupa raakariisin sisäiseen jalostukseen. Agrover vei joulukuussa 2000 kolme kertaa yhteisöalkuperää olevaa hiottua riisiä Unkariin ja toi tämän jälkeen tulleitta Thaimaasta vastaavan määrän esikuorittua riisiä.

10 Italian viranomaiset katsoivat 26.1.2004, ettei näiden toimenpiteiden osalta voitu tullikoodeksin 216 artiklan perusteella soveltaa sisäistä jalostusmenettelyä. Nämä kansalliset virnaomaiset katsoivat, että tullivapautus olisi voitu myöntää ainoastaan, jos korvaava tuonti olisi koskenut sellaisesta maasta tuotuja tavaroita, jota sitoo yhteisön kanssa tehty sopimus tullietuuskohtelusta, eikä näin ole Thaimaan kuningaskunnan osalta. Ne kantoivat tämän johdosta tullin riisin tuonnista (73 767,88 euroa). Agrover riitautti tämän päätöksen Commissione tributaria provinciale di Genovassa (Genovan paikallisverolautakunta). Tämä lautakunta hylkäsi 2.7.2004 tekemällään päätöksellä Agroverin muutoksenhaun. Agrover valitti tästä päätöksestä ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen lainkäyttöelimeen.

11 Commissione tributaria regionale di Genova (Genovan alueverolautakunta) päätti lykätä ratkaisun antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Voidaanko – – tullikoodeksin 216 artiklaa soveltaa tapauksessa, jossa yhteisötavaroista (riisi), joista on esitetty EUR.1-todistus ja jotka on ensin viety

sisäisen jalostuksen puitteissa kolmanteen maahan (jonka kanssa on tehty sopimus tullietuuskohtelusta), kannetaan tuontitulli, kun samojen (vastaavien) tavaroiden korvaava tuonti tapahtuu tämän jälkeen kolmannesta maasta, joka ei ole tehnyt sopimusta yhteisön kanssa?

2) Jos – – tullikoodeksin 216 artiklassa tarkoitettuja tulleja ei ole kannettu korvaavan tuonnin yhteydessä, voiko tulliviranomainen kantaa tullit myöhemmin vai onko tällöin kyseessä tullikoodeksin 220 artiklassa tarkoitettu tulleista vapautuminen?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

12 Agrover ja Euroopan yhteisöjen komissio katsovat, ettei tullikoodeksin 216 artiklaa voida soveltaa ennakkovientiin sisäisen jalostusmenettelyn puitteissa, minkä Italian hallitus on kiistänyt.

13 Agrover väittää, että tullikoodeksin 216 artikla edellyttää sitä, että muut kuin yhteisötavarat on käytetty jalostettuun tuotteeseen. Sen mukaan tätä säännöstä ei näin voida soveltaa, kun, aivan kuin esillä olevassa pääasiassa, jalostetun tuotteen vienti on tapahtunut ennen kolmannesta maasta peräisin olevan tavaran tuontia.

Agroverin mukaan tätä tulkintaa tukee pöytäkirjassa N:o 4 oleva 15 artikla, jossa kielletään tullinpalautukset ainoastaan "ei-alkuperäaineksille, joita on käytetty sellaisten tuotteiden valmistuksessa, jotka ovat [muun muassa] yhteisön – – alkuperätuotteita". Agrover toteaa lisäksi, että tullikoodeksin 216 artiklan soveltaminen horjuttaisi tasapainoa, joka vallitsee pääasiassa kyseessä olevien toimenpiteiden välillä, ja aiheuttaisi sille noin 210 euron menetyksen kutakin riisitonnia kohden.

14 Komissio viittaa siihen, että tullikoodeksin 216 artikla koskee yhteisön alkuperätuotteita. Tullikoodeksin 115 artiklan 3 kohdasta johtuva tullioikeudellisen aseman kääntyminen kokonaan toisin päin merkitsee komission mukaan sitä, että EX/IM-tyyppistä tointa ei voida rinnastaa tavaroiden vientiin sellaiseen kolmanteen maahan, jonka kanssa on sopimus tullietuuskohtelusta. Tämän lisäksi se, että tullikoodeksin 216 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan tullivelan syntyhetkeksi päivä, jolloin tulliviranomaiset vastaanottavat vienti-ilmoituksen, osoittaa komission mukaan, että säännöksen soveltumattomuus EX/IM-tyyppiseen vientitapahtumaan on ilmeinen. Tämän oikeudellisen ajatusrakennelman perusteella Italian viranomaisten ei olisi komission mukaan pitänyt vahvistaa EUR.1-tavaratodistusta yhteisöstä peräisin olevalle riisille, jota oltiin viemässä Unkariin, vaan päinvastoin katsoa, että riisi on peräisin Thaimaasta ja tarkoitettu vietäväksi Unkariin EX/IM-tyyppisen sisäisen jalostusmenettelyn sääntöjä soveltaen.

15 Italian hallituksen mukaan Agroverin kanta merkitsee etuuksien kohtuutonta kumuloitumista samassa tapahtumassa, koska niin ensin viety tavara kuin kolmannesta maasta peräisin oleva tavarakin jäävät kokonaan tullimaksujen ulkopuolelle. Tullikoodeksin 216 artiklaan liittyvä tulkinnallinen epävarmuus on tämän hallituksen mukaan poistunut tullikoodeksikomitean 20.3.2003 laatiman asiakirjan TAXUD/724/2003 myötä, koska siinä on päädytty siihen, että tämä säännös on sovellettavissa kaikkiin tapauksiin, joissa on kyse riisin ennakkoviennistä ja vastaavilla tavaroilla korvaamisesta sisäisessä jalostusmenettelyssä.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

16 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen ensimmäinen kysymys koskee sitä, voidaanko tullikoodeksin 216 artiklaa soveltaa, kun kyse on ennakkoviennistä sisäisen jalostusmenettelyn puitteissa.

17 Todettakoon aluksi, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. mm. asia 292/82, Merck, tuomio 17.11.1983, Kok. 1983, s. 3781, 12 kohta ja yhdistetyt asiat C-544/03 ja C-545/03, Mobistar ja Belgacom Mobile, tuomio 8.9.2005, Kok. 2005, s. I-7723, 39 kohta), sekä yhteisön oikeuden säännökset ja määräykset kokonaisuudessaan (asia 283/81, Cilfit ym., tuomio 6.10.1982, Kok. 1982, s. 3415, Kok. Ep. VI, s. 537, 20 kohta). Lisäksi yhteisön tekemien kansainvälisten sopimusten ensisijaisuus yhteisön johdetun oikeuden teksteihin nähden edellyttää, että jälkimmäisille annetaan niin pitkälle kuin mahdollista näiden sopimusten kanssa yhteensoveltuva tulkinta (asia C-311/04, Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht, tuomio 12.1.2006, Kok. 2006, s. I-609, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

18 Tullikoodeksin 216 artiklan päämäärän osalta todettakoon, että säännöksellä pyritään turvaamaan tietyistä tullietuuskohtelua koskevista sopimuksista johtuvat yhteisön kansainväliset velvoitteet (ks. tähän liittyen tullivelasta 13.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2144/87 (EYVL L 201, s. 15) johdanto-osan seitsemäs perustelukappale, joka koskee asetuksen 9 artiklan 1 kohdan säännöksiä, jotka on sittemmin otettu tullikoodeksin 216 artiklaan). Niin kutsuttujen tullinpalautuskieltojen nojalla näissä sopimuksissa voidaan määrätä yhteisössä sisäisen jalostusmenettelyn puitteissa saatujen jalostettujen tuotteiden osalta, että näissä sopimuksissa perustetun tullietuuskohtelun soveltaminen edellyttää tuontitullin maksamista näiden tuotteiden sisältämistä tai niihin käytetyistä tavaroista, jotka ovat peräisin kolmansista maista.

19 Pöytäkirjassa N:o 4 olevassa 15 artiklassa tarkoitettu tullinpalautuskielto vie näin sisäisen jalostusluvan saaneelta mahdollisuuden sellaisen tavaran tuontitullien suspendointiin, joka on peräisin kolmannesta maasta ja joka on käytetty jalostuksessa, silloin kun jalostettu tuote on viety sellaiseen valtioon, jonka kanssa on tehty sopimus. Tullietuuskohtelusta tehdyillä sopimuksilla, kuten Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Unkarin tasavallan välisestä assosioinnista tehdyllä Eurooppa-sopimuksella, pyritään kahdenväliseen taloudelliseen yhdentymiseen. Tämän tavoitteen mukaisesti tullinpalautuskiellot suosivat sopimuspuolten tullialueelta peräisin olevien tavaroiden käyttämistä edellyttämällä tuontitullin maksamista kolmansista maista peräisin olevista tavaroista, jotka on käytetty sisäisen jalostusmenettelyn mukaisissa toimissa. Nämä kiellot estävät tullietujen kumuloitumisen, jonka sisäisen jalostusmenettelyn ja tullietuuskohtelun päällekkäinen soveltaminen saattaisi aiheuttaa.

20 Nämä tekijät osoittavat, että säätämällä tullikoodeksin 216 artiklan yhteisöjen lainsäätäjä on halunnut asettaa tullietuuskohtelusta tehtyihin sopimuksiin kuuluvan taloudellisen yhdentymisen tavoitteen ensisijaiseksi suhteessa sisäisen jalostusmenettelyn tavoitteeseen, eli yhteisössä toimivien yritysten viennin edistämiseen (ks. vastaavasti asia C-437/93, Temic Telefunken, tuomio 29.6.1995, Kok. 1995, s. I-1687, 18 kohta ja asia C-103/96, Eridania Beghin-Say, tuomio 13.3.1997, Kok. 1997, s. I-1453, 26 kohta).

21 Tullikoodeksin 216 artiklan sanamuodossa tosin mainitaan nimenomaisesti vain se, että tulli kannetaan yhteisöalkuperää oleviin jalostettuihin tuotteisiin "sisältyvistä" tavaroista. Tämän säännöksen päämäärien ja sen yleisen rakenteen valossa on kuitenkin katsottava, että se on tarkoitettu sovellettavaksi myös, kun kyse on jalostettujen tuotteiden ennakkoviennistä.

22 Tullikoodeksin 216 artiklan sanamuodon mukainen tulkinta, jonka omaksumista Agrover on esittänyt, ei näin ollen ole ajateltavissa, koska se merkitsisi kaikkien niiden sisäisessä jalostusmenettelyssä suoritettujen toimien osalta, joissa jalostettu

tuote on ensin viety, sitä, että tullinpalautuskieltoon perustuvat yhteisön kansainväliset sitoumukset menettäisivät tehokkaan vaikutuksensa ja että sisäisen jalostusluvan haltijan osalta tapahtuisi tullietujen kumuloituminen, jonka lainsäätäjä on halunnut estää.

23 Lopuksi on vielä torjuttava komission väitteet, joiden mukaan tullikoodeksin 115 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tavaroiden tullioikeudellisen aseman kääntyminen päinvastaiseksi ei olisi yhteensopiva tullikoodeksin 216 artiklan sen tulkinnan kanssa, joka sallii sen soveltamisen EX/IM-tyyppisiin toimiin. Komission väitteistä poiketen 115 artiklan 3 kohdan tarkoituksena ja vaikutuksena ei ole muuttaa kyseisten tavaroiden tullioikeudellista alkuperää, eikä se vaikuta tällä tavoin, vaan kääntää toisin päin kyseessä olevien tavaroiden tullioikeudellinen tilanne sisäisen jalostusmenettelyn soveltamiseksi.

24 Tähän liittyen on tuotava esiin se, että tullikoodeksin 115 artiklan 3 kohdan soveltamisesta ennakkovientitapauksissa on säädetty tarkemmin tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 21.12.1993 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 3665/93 (EYVL L 335, s. 1), 572 artiklassa, jonka mukaan tullioikeudellisen tilanteen muutos tapahtuu sisäisessä jalostusmenettelyssä "vietyjen jalostettujen tuotteiden osalta vienti-ilmoituksen vastaanottohetkellä, jos tuontitavarat on asetettu menettelyyn" ja "tuontitavaroiden ja vastaavien tavaroiden osalta, kun tuontitavarat, joiden menettelyyn asettamisesta on tehty ilmoitus, luovutetaan". EX/IM-tyyppisistä toimista säädetään tämän asetuksen 577 artiklassa lisäksi, että menettely on päätettävä, "kun tulliviranomaiset ovat vastaanottaneet ilmoituksen, joka koskee muita kuin yhteisötavaroita".

25 Näiden säännösten mukaisesti, kun kyse on EX/IM-tyyppisestä toimesta, tulliviranomaiset voivat saada varmuuden siitä, että kaikki sisäisen jalostusmenettelyn

soveltamisedellytykset täyttyvät ja ettei tullikoodeksin 216 artikla estä tuontitullien suspendointia, vasta hetkellä, jolloin kolmansista maista peräisin olevat tuotteet on tuotu.

26 Ensimmäiseen kysymykseen on siis vastattava, että tullikoodeksin 216 artiklaa voidaan soveltaa tullikoodeksin 115 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa sisäisessä jalostusmenettelyssä jalostettujen tuotteiden yhteisön ulkopuolelle suuntautuvaan vientiin, joka tapahtuu ennen tuontitavaroiden tuontia.

Toinen kysymys

27 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen toinen kysymys koskee sitä, onko Agroverin asemassa olevalla yrityksellä oikeus tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla siihen, ettei sellaisten tavaroiden tuonnista kanneta tuontitulleja jälkitullauksin, jotka ovat peräisin kolmannesta maasta, jonka kanssa yhteisö ei ole tehnyt sopimusta tullietuuskohtelun myöntämisestä.

28 Agrover väittää, että se olisi pitänyt vapauttaa tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla maksuvelvollisuudesta tulliviranomaisten syyksi luettavan virheen vuoksi. Se moittii tulliviranomaisia siitä, että ne ovat antaneet EUR.1-tavaratodistuksen ja toisistaan poikkeavat selitykset tullikoodeksin 216 artiklan sisällöstä. Agrover väittää aina toimineensa vilpittömässä mielessä ja toimittaneensa kyseisille viranomaisille kaikki vaaditut tiedot saadakseen vapautuksen tuontitulleista. Se väittää, että koska nämä viranomaiset eivät ole estäneet kyseistä tuontia, ne ovat syyllistyneet virheeseen, joka estää tullien kirjaamisen tileihin jälkikäteen, ja vetoaa tässä yhteydessä asiassa C-250/91, Hewlett Packard France, 1.4.1993 annettuun tuomioon (Kok. 1993, s. I-1819).

29 Italian hallitus katsoo, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamisen edellytykset eivät täyty esillä olevassa asiassa.

30 On muistettava, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset eivät kirjaa tuontitulleja tileihin jälkikäteen vain, jos samanaikaisesti täyttyy kolme edellytystä. Ensinnäkin tullien kantamatta jättämisen on pitänyt johtua toimivaltaisten viranomaisten omasta virheestä, lisäksi näiden viranomaisten virheen on oltava luonteeltaan sellainen, ettei vilpittömässä mielessä toiminut tullivelallinen ole voinut kohtuudella havaita sitä, ja tullivelallisen on pitänyt tulli-ilmoituksessaan noudattaa kaikkia voimassa olevia säännöksiä (ks. vastaavasti asia 161/88, Binder, tuomio 12.7.1989, Kok. 1989, s. 2415, 15 ja 16 kohta; yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996, Kok. 1996, s. I-2465, 83 kohta; asia C-299/98 P, CPL Imperial 2 ja Unifrigo v. komissio, määräys 9.12.1999, Kok. 1999, s. I-8683, 22 kohta ja asia C-30/00, William Hinton & Sons, määräys 11.10.2001, Kok. 2001, s. I-7511, 68, 69, 71 ja 72 kohta). Näiden edellytysten täyttyessä tullivelallisella on oikeus siihen, ettei tulleja kanneta jälkitullauksin (asia C-348/89, Mecanarte, tuomio 27.6.1991, Kok. 1991, s. I-3277, 12 kohta).

31 Ensin mainitun ensimmäisen edellytyksen osalta on muistettava, että yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan tarkoituksena on suojella tullivelallisen perusteltua luottamusta siihen, että kaikki tullien kantamista tai kantamatta jättämistä koskevaan päätökseen sisältyvät seikat ovat perusteltuja. Tullivelallisen perusteltu luottamus kuitenkin ansaitsee kyseisen artiklan mukaista suojaa vain, jos toimivaltaiset viranomaiset ovat itse luoneet sen perustan, johon velallisen luottamus pohjautui. Näin ollen ainoastaan sellaiset erehdykset, jotka johtuvat toimivaltaisten viranomaisten aktiivisesta toiminnasta, oikeuttavat siihen, ettei tulleja kanneta jälkitullauksin (ks. vastaavasti em. asia Mecanarte, tuomion 19 ja 23 kohta).

32 Edellä mainitun toisen edellytyksen osalta todettakoon, että toimivaltaisten tulliviranomaisten tekemän virheen havaittavuutta on arvioitava ottaen huomioon virheen luonne, asianomaisten toimijoiden ammatillinen kokemus ja huolellisuus,

jota ne ovat osoittaneet toimissaan. Virheen luonnetta on arvioitava suhteessa kyseessä olevan sääntelyn monimutkaisuuteen tai päinvastoin suhteessa siihen, että sääntely on ollut riittävän yksinkertaista, ja siihen, kuinka kauan viranomaiset ovat pysyneet virheellisellä kannallaan (asia C-499/03 P, Biegi Nahrungsmittel ja Commonfood v. komissio, tuomio 3.3.2005, Kok. 2005, s. I-1751, 47 ja 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Kolmannen edellytyksen osalta on muistettava, että tavaranhaltijan tekijän on annettava toimivaltaisille tulliviranomaisille kaikki yhteisön säännöissä ja niitä mahdollisesti täydentävissä tai ne toimeenpanevissa kansallisissa säännöissä tarkoitetut, asianomaisille tavaroille haetun tullikohtelun kannalta tarpeelliset tiedot (em. yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 108 kohta).

34 EY 234 artiklalla käyttöön otetun tehtävänjaon mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen on esitettävä ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle ainoastaan yhteisön oikeussääntöjen tulkintaan liittyvät seikat, jotka ovat tarpeen kyseisen kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisemiseksi, kun taas tämän kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on soveltaa kyseisiä sääntöjä ja arvioida niiden konkreettisten seikkojen perusteella, joista sen käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse, ja erityisesti niiden todisteiden perusteella, jotka pääasian kantaja on tätä varten toimittanut, täyttyvätkö kaikki edellytykset sille, että kantaja voi tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella vaatia, ettei tuontitulleja kanneta jälkitullauksin.

35 Näin ollen toiseen kysymykseen on vastattava, että jos toimivaltaiset viranomaiset eivät ole, kun on kyse riisin ennakkoviennistä ja vastaavilla tuotteilla korvaamisesta sisäisessä jalostusmenettelyssä (suspensiojärjestelmä), tätä menettelyä päätettäessä vastustaneet tullikoodeksin 216 artiklan perusteella kolmannesta maasta peräisin olevan tavaran vapauttamista tuontitulleista, näiden viranomaisten on luovuttava kyseisten tuontitullien kirjaamisesta tileihin jälkikäteen tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla kolmen kumulatiivisen edellytyksen täyttyessä. Ensinnäkin tullien kantamatta jättämisen on pitänyt johtua toimivaltaisten viranomaisten omasta virheestä, tämän viranomaisten virheen on pitänyt olla luonteeltaan sellainen, että vilpittömässä mielessä toiminut tullivelallinen ei ole voinut

kohtuudella havaita sitä, ja tullivelallisen on pitänyt tulli-ilmoituksessaan noudattaa kaikkia voimassa olevia säännöksiä. Ennakkoratkaisua pyytäneen kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, onko tilanne tämä esillä olevassa pääasiassa, niiden konkreettisten seikkojen perusteella, joista sen käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse, ja erityisesti niiden todisteiden perusteella, jotka pääasian kantaja on tätä varten toimittanut.

Oikeudenkäyntikulut

36 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi tämän tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92, sellaisena kuin se on muutettuna 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000, 216 artiklaa voidaan soveltaa tämän asetuksen 115 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa sisäisessä jalostusmenettelyssä jalostettujen tuotteiden Euroopan yhteisön ulkopuolelle suuntautuvaan vientiin, joka tapahtuu ennen tuontitavaroiden tuontia.

2) **Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät ole, kun on kyse riisin ennakkoviennistä ja vastaavilla tuotteilla korvaamisesta sisäisessä jalostusmenettelyssä (suspensiojärjestelmä), tätä menettelyä päätettäessä vastustaneet asetuksen N:o 2913/92, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 216 artiklan perusteella kolmannesta maasta peräisin olevan tavaran vapauttamista tuontitulleista, näiden viranomaisten on luovuttava kyseisten tuontitullien kirjaamisesta tileihin jälkikäteen tämän asetuksen 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla kolmen kumulatiivisen edellytyksen täyttyessä. Ensinnäkin tullien kantamatta jättämisen on pitänyt johtua toimivaltaisten viranomaisten omasta virheestä, tämän viranomaisten virheen on pitänyt olla luonteeltaan sellainen, että vilpittömässä mielessä toiminut tullivelallinen ei ole voinut kohtuudella havaita sitä, ja tullivelallisen on pitänyt tulli-ilmoituksessaan noudattaa kaikkia voimassa olevia säännöksiä. Ennakkoratkaisua pyytäneen kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, onko tilanne tämä esillä olevassa pääasiassa, niiden konkreettisten seikkojen perusteella, joista sen käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse, ja erityisesti niiden todisteiden perusteella, jotka pääasian kantaja on tätä varten toimittanut.**

Allekirjoitukset